

fig sammen fra mange forskellige Egne for at komme op til 1,000 Røer. Og selv om man gav dem Lov til at danne Foreninger paa under 1,000 Røer, vilde de alligevel ikke inden for et nogenlunde begrænset Omraade blive nok til at danne en saadan Forening. Jeg ser heller ikke, at der kan være noget til Hinder for, at de kunne blive Medlemmer af Forstudsforeninger, selv om Mejerierne tage Styrelsen i deres Haand. — Saa var der Laanets Varighed. Den højtærede Minister vilde meget advare imod, at Laanene gaves paa længere Tid. Men jeg tror dog, at det vil være nødvendigt, i det mindste i visse Tilfælde, som jeg før tillod mig at pege paa. Jeg er klar over, at det i mange Tilfælde er rigtigt, at Laanene ere af kort Varighed, nemlig naar de særligt betragtes som Driftslaan, som kunne ventes at blive tilbagebetalte i kort Tid. Men, som sagt, der kan indtræffe særlige Forhold, som ville gøre det nødvendigt at udstrække Laanets Varighed og gøre det nødvendigt at give Adgang til, at det kan blive tilbagebetalt afdragsvis. Jeg sætter megen Pris paa dette og haaber, at den højtærede Minister ikke vil være for meget derimod. Jeg tror nemlig, at det vilde faa en væsentlig Betydning, naar det kunde lykkes at faa en saadan Bestemmelse gennemført.

Blom: Jeg vilde gerne tillade mig at udtale en Tak til den højtærede Landbrugsminister, fordi han har udtalt sig saa velvillig over for den af mig fremsatte Tanke: at man kunde knytte disse Foreninger til Andelsmejerierne, og han forstod ogsaa min Mening. Men der er flere Medlemmer, som have misforstaaet mig, idet de have ment, at jeg har udtalt, at det var kun Mejerierne, der kunde danne saadanne Foreninger. Det er ikke min Mening. Nej, min Mening er den, at naar der paa en Generalforsamling, der var sammenkaldt for at danne en Forstudsforening, var Medlemmer af Mejerier, der ikke vilde ind i Forstudsforeningen, kunde de lade være; var der Folk, som ikke vare Medlemmer af Andelsmejeriet, der ønskede at komme ind i Forstudsforeningen, kunde de godt det. Kernen i mit Forslag er altsaa dette, at man skal faa Mejeriets Bestyrelse til at være Bestyrelse for Forstudsforeningen og navnlig faa Mejeriets Kassierer til at være Kassierer for Forstudsforeningen. Han har nemlig Kendskab til Befolkningen, og derved staves Betingelsen for at faa Pengene tilbagebetalte. Der er det Gode ved Lovforslaget, at man ikke behøver at gøre nogen Forandring i det i den Retning. Som Lovforslaget er, kan det ogsaa bruges paa den

Maade. Mit Ønske var at faa at vide, om min Tanke havde den højtærede Minister og Administrationen og eventuelt Tilshønet med sig eller imod sig. Dette har sin store Betydning, og det glæder mig derfor, at den højtærede Minister finder, at det, jeg har foreslaet, er en praktisk Maade at tage Sagen paa. — Saa er der af flere Medlemmer talt om, at Maksimumsgrænsen i § 1 Lit. f, 5,000 Kr., var for høj. Der staar jo paa det nævnte Sted, at ethvert Medlem skal have Ret til i Løbet af hvert Regnskabsaar at erholde et Driftsforstuds til et samlet Beløb af indtil 50 Kr. pr. ansat Kreatur, dog ikke ud over 5,000 Kr. i alt. Jeg har forstaaet det saaledes, at naar Foreningen har en Bestyrelse, er det Bestyrelsens eller Kassererens Sag for hver Aantager at sige: Saa og saa meget ville vi laane dig. Men ethvert Medlem skal ikke have Lov til at sige: Jeg forlanger 50 Kr. pr. Ko. Der vil nemlig være mange Tilfælde, hvor Bestyrelsen maa sige til et Medlem: Vi tør ikke laane dig det fulde Beløb af 50 Kr. pr. Ko, vi tør ikke laane dig mere end de 2 Kr. pr. Kreatur, som staar i Reserverfonden, du er ikke mere værd, du faar ikke mere. Saa er der ikke nogen Fare ved disse Aaanegrænser. Saaledes har jeg, som sagt, tænkt mig Sagen ordnet, ellers behøvede man ingen Bestyrelse, man behøvede kun at have en Kassierer, der skulde udbetale 50 Kr. pr. Ko og hverken mere eller mindre, naar Folk kom og forlangte det . . . (Bertelsen [Hjørring Amt]: Han har Ret til at forlange 50 Kr.) Ja, der staar, at han har Ret til at forlange indtil 50 Kr. pr. Ko. Men jeg mener, at Sagen ordnes bedst paa den Maade, at Foreningen i Statutterne bestemmer, at Bestyrelsen skal afgøre, hvor meget den vil give hver især, dog ikke ud over 50 Kr. Jeg er altsaa ikke bange for den Maksimumsgrænse, som staar her. Men ogsaa kun paa den ansatte Betingelse kan man have denne Maksimumsgrænse staaende her.

Rosleff: Paa Foranledning af mine Udtalelser for beklagede den ærede Minister, at Forholdene vare saaledes nu, at det Fundament, som der hidtil havde været for det organiserede Landbrug i den Omstændighed, at Bestyrelsesposterne vare ulønneede, var ved at ryste i sin Grundvold, naar man nu forlangte noget for at gøre dette Arbejde. Ja, Forholdene ere nu saaledes, det kan ikke nytte at skjule det. Naar man ikke vil tage de større Landbrugere til disse Hverv, ser man mange Eksempler paa, at ingen vil paa-tage sig denne Byrde uden at være lønnet derfor. I min nærmeste Omegn har der i